

Sprawozdanie z XIII Krakowskiej Konferencji Onkologicznej Krakowskiego Komitetu Zwalczania Raka

Kraków, 6–7 października 2023

W dniach 6–7 października 2023 r. odbyła się XIII Krakowska Konferencja Onkologiczna zorganizowana przez stowarzyszenie Krakowski Komitet Zwalczania Raka. W spotkaniu w formie hybrydowej wzięło udział blisko trzystu uczestników. Tematyka wykładów wygłoszonych w trakcie ośmiu sesji naukowych obejmowała szeroki wachlarz informacji dotyczących najnowszych osiągnięć w onkologii na świecie – ze szczególnym uwzględnieniem możliwości ich wykorzystania w naszym kraju.

W drugim dniu obrad we współpracy z Krakowskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Badań Radiacyjnych przeprowadzono Konkurs Młodych Naukowców. Spośród zgłoszonych prac Komisja Konkursowa (w składzie: piszący – przewodniczący, prof. Beata Sas-Korczyńska – zastępca przewodniczącego, dr Aleksandra Grela-Wojewoda, prof. Renata Kopeć, dr hab. Justyna Miszczyk, dr hab. Jerzy Mituś) zakwalifikowała do prezentacji ustnej sześć doniesień. Uczestników podzielono na dwie grupy: naukowców przed uzyskaniem stopnia doktora oraz studentów.

Za najlepszą prezentację w grupie pierwszej uznano wystąpienie lek. med. Krzysztofa Wójcickiego z Zakładu Radioterapii NIO-PIB Oddziału w Krakowie – *Wpływ infekcji HPV16 w nowotworach narządów głowy i szyi na ekspresję białka PD-L1 i jego prognostyczne znaczenie*. W grupie drugiej zwyciężył Mateusz Iwański ze Studenckiego Koła Kardioonkologii, Uniwersytetu Rzeszowskiego, który zaprezentował pracę *Analiza częstości występowania hipotonii ortostatycznej u pacjentów z nowotworami*. Ponadto jury wyróżniło pracę *Charakterystyka LET pojedynczych protonów z wykorzystaniem detektora Timepix dla zastosowań w radioterapii protonowej*, którą przedstawiła Paulina Stasica z Centrum Cyklotronowego Bronowice, Instytutu Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. W opinii oceniających i słuchaczy poziom konkursu był wysoki. Uczestnicy otrzymali dyplomy i nagrody książkowe, laureatów ponadto uhonorowano nagrodami pie-

niężnymi ufundowanymi przez KKZR oraz PTBR Oddział w Krakowie. Poniżej prezentujemy streszczenia zwycięskich prac.

prof. Kazimierz Karolewski,
przewodniczący jury Konkursu Młodych Naukowców

Wpływ infekcji HPV16 w nowotworach narządów głowy i szyi na ekspresję białka PD-L1 i jego prognostyczne znaczenie

Krzysztof Wójcicki, Anna Mucha-Malecka, Beata Biesaga

Wstęp. Od kiedy ponad 30 lat temu po raz pierwszy opisano wpływ zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego (*human papilloma virus* – HPV) na powstawanie nowotworów regionu głowy i szyi (*head and neck squamous cell carcinoma* – HNSCC), przeprowadzono liczne badania, w których wykazano, że w przypadku zakażenia HPV chorzy na nowotwory zlokalizowane w obrębie jamy ustnej i ustnej części gardła mają lepsze rokowanie niż chorzy bez infekcji. Grupa chorych na tego typu nowotwory nie jest jednak jednorodna pod względem rokowania, ponieważ u ok. 40% pacjentów obserwuje się progresję nowotworu. Wskazuje to na pilną potrzebę poszukiwania nowych czynników prognostycznych różnicujących rokowanie w obrębie chorych na HNSCC z infekcją HPV. Celem badania jest ocena wpływu infekcji HPV16 w nowotworach narządów głowy i szyi na ekspresję białka PD-L1 oraz jego prognostyczne znaczenie.

Materiał i metody. Badanie przeprowadzono w grupie 155 chorych na HNSCC, u których we wcześniejszych naszych analizach oceniono aktywną transkrypcyjnie infekcję HPV16 [1]. Ekspresję PD-L1 oceniono w oparciu o utrwalone w formalinie i zatopione w parafinie skrawki parafinowe – metodą immunohistochemiczną.

Wyniki. Nasze wcześniejsze badania wykazały w grupie 155 chorych na HNSCC występowanie aktywnie transkrypcyjnej infekcji HPV 16 w 28 guzach (18,1%). Wyniki analizy statystycznej

Rycina 1. Laureaci i jury Konkursu Młodych Naukowców. Od lewej stoją: Justyna Miszczyk (jury), Kamil Wawrowicz (Uniwersytet Jagielloński), Monika Ruszała (Uniwersytet Medyczny w Lublinie), Marta Mękarcka (Uniwersytet Medyczny w Warszawie), Mateusz Iwański (Uniwersytet Rzeszowski), Paulina Stasica (Instytut Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie), Krzysztof Wójcicki (Narodowy Instytut Onkologii w Krakowie), Aleksandra Grela-Wojewoda (jury), Renata Kopeć (jury), Beata Sas-Korczyńska (jury), Kazimierz Karolewski (przewodniczący jury), Jerzy Mituś (jury)

dotyczącej wpływu infekcji HPV16 w nowotworach narządów głowy i szyi na ekspresję białka PD-L1 i jego prognostyczne znaczenie zostały zaprezentowane na konferencji.

Wnioski. Uzyskane wyniki dotyczące wpływu infekcji HPV16 w nowotworach narządów głowy i szyi na ekspresję białka PD-L1 i jego prognostyczne znaczenie mogą przyczynić się do usprawnienia molekularnej diagnostyki chorych na HNSCC, poprawy wyników ich leczenia i obniżenia kosztów terapii.

Analiza częstości występowania hipotonii ortostatycznej u pacjentów z nowotworami

Mateusz Iwański, Aldona Sokołowska, Roman Wojdyła, Katarzyna Stryczkiewicz

Wstęp. Hipotonia ortostatyczna (OH) jest następstwem dysfunkcji autonomicznego układu sercowo-naczyniowego. Do tej pory za istotny czynnik ryzyka występowania OH uważano podeszły wiek. U osób starszych OH ma istotne znaczenie kliniczne, zwiększając ryzyko upadków, chorób układu krążenia i powiązaną z nimi śmiertelność. Niewiele wiadomo na temat częstości występowania OH u pacjentów z nowotworami, mimo że często są to osoby starsze i – z uwagi na stosowane leczenie onkologiczne i sam nowotwór – szczególnie podatne na zaburzenia regulacji ciśnienia krwi (*blood pressure* – BP). Celem badania było porównanie częstości występowania OH u pacjentów z aktywną chorobą nowotworową w porównaniu z pacjentami bez nowotworu.

Materiał i metody. Do badania włączono 410 pacjentów (232 kobiety, 178 mężczyzn, wiek 60 ± 14 lat). Grupę I ($n = 204$)

stanowili chorzy z aktywnie leczonym nowotworem (chemioterapia, radioterapia), grupę II ($n = 206$) chorzy bez rozpoznania nowotworu. Analizie poddano dane demograficzne, historię choroby, a także przeprowadzone pomiary BP w pozycji leżącej i stojącej według obowiązujących standardów. OH definiowano jako spadek BP w pozycji stojącej o ≥ 20 mmHg w przypadku BP skurczowego lub ≥ 10 mmHg w przypadku BP rozkurczowego w ciągu 1 lub 3 minuty pionizacji; lub zmniejszenie BP skurczowego krwi < 90 mmHg.

Wyniki. Wyjściowo BP skurczowe w pozycji leżącej wynosiło w grupie I – 128 ± 18 mmHg vs. w grupie II – 126 ± 16 mmHg (p -NS), a BP rozkurczowe w grupie I – 74 ± 9 mmHg vs. 75 ± 10 mmHg w grupie II (p -NS). OH występowała częściej u pacjentów chorych na nowotwór w porównaniu z populacją nienowotworową (48 vs. 30 przypadków, $p < 0,01$). Obserwowano korelację między rodzajem nowotworu a częstością występowania OH (OH występowała najczęściej u chorych na raka płuca), a także zwiększoną częstość OH u pacjentów ≥ 65 . roku życia, chorych na cukrzycę i nadciśnienie tętnicze.

Wnioski. Pacjenci onkologiczni, a zwłaszcza chorzy na raka płuca, charakteryzują się większą częstością występowania OH w porównaniu do populacji bez nowotworu. Wprowadzenie rutynowego skryningu pod kątem występowania OH, oprócz tradycyjnych pomiarów BP, u pacjentów leczonych z powodu choroby nowotworowej mogłoby zwiększyć bezpieczeństwo leczenia oraz poprawić opiekę w tej grupie.